

Diaconaal jaarverslag 2022

1. Vooraf

De Protestantse Gemeente Nieuwerkerk a/d IJssel heeft in haar missie onder meer aangegeven een diaconale gemeente te willen zijn. Het College van Diakenen vervult daarbij graag een stimulerende en ondersteunende rol en geeft met dit jaarverslag een beeld van de activiteiten en resultaten in 2022. Graag spreken we daarbij dank uit aan de gemeenteleden die ook in 2022 weer ruimhartig dit werk ondersteunden door persoonlijke inzet, door financiële bijdragen of concrete gaven voor de voedsel- of kledingbanken en ZWO.

Het kalenderjaar 2022 was het jaar om de wereldwijde beperkingen door maatregelen om verspreiding van het *covid-19 virus* te voorkomen achter ons te laten. Vanaf februari 2022 gingen de beperkingen (o.a. anderhalve meter afstand, beperkt pastoraal contact, aangepast avondmaal) er stapje voor stapje vanaf. Er kon weer fysiek worden vergaderd. Wat bleef was de voorzichtigheid in het fysiek benaderen en de beperkingen voor mensen met een verkoudheid of griep. Naast de fysieke vergaderingen was er steeds veelvuldig contact via een chat applicatie, emailberichten. Het dagelijks bestuur had frequent onderling overleg. In mei werd in de buitenlucht - intussen een traditie - een bindingsbijeenkomst gehouden op het erf van een diaken.

Op 24 februari 2022 viel Rusland de Oekraïne binnen. Een oorlog die in tegendeel van de verwachtingen nog steeds voortduurt en tot enorme spanningen in de wereldorde leidt. In Europa heeft dit grote gevolgen in verband met een vluchtelingenstroom en een ontworpen energiebalans. Er kwam in Nieuwerkerk een opvang voor ca.120 Oekraïense vluchtelingen. De diaconie en kerkelijke vrijwilligers uit alle geledingen droegen er in samenwerking met de Gemeente Zuidplas en de Stichting ZO! aan bij, dat deze opvang voor de vluchtelingen zo goed mogelijk verliep. Zowel bij de inrichting van het gebouw, de ontvangst en daarna de continuering en nu nog steeds, de begeleiding. Er ontstond een energiecrisis vanwege de sterk oplopende prijzen van gas en elektra. De diaconieën van de gezamenlijke kerken in de Gemeente Zuidplas en de Stichting Zuidplas Helpt hielden een financiële actie om armoede ontstaan door de hoge energieprijzen te compenseren.

In 2022 verlengden de aftredende diakenen hun termijn in verband met de situatie rond corona. Het totaal aantal bleef daarom 11 diakenen. De diaconie hoopt dat gemeenteleden zich geroepen voelen in het ambt van diaken mee te werken aan de ondersteuning van onze naasten in nood, dichtbij en veraf en daarmee die vacature te vervullen. Een aantal diakenen ondervonden en ondervinden hinder bij hun werk vanwege (ernstige) gezondheidsklachten en familieomstandigheden. De penningmeester en voorzitter hebben zitting in het moderamen. Alle diakenen maakten deel uit van de Kerkenraad.

In 2022 mochten we onze nieuwe predikant Ds. Laura Nagelkerke - Van Wieringen verwelkomen. Zij nam enkele keren aan de diaconievergaderingen deel in verband met de pastorale samenwerking en de voorbereiding van (avondmaal)diensten.

2. Diaconaat in de liturgie

Inzameling van gaven

Het diaconaat in de liturgie is direct zichtbaar in de inzameling van de gaven, de viering van het avondmaal en in de ZWO-diensten. De diaconale inzamelingen kunnen worden onderscheiden in landelijke afdracht collectes voor Kerk in Actie, inzamelingen voor eigen algemene middelen, doelcollectes (waaronder de Avondmaalscollectes) en ZWO-bestemmingen.

De algemene middelen van onze eigen diaconie zijn nodig ter bekostiging van activiteiten zoals de boodschappenbonnen, de kerstpakketten, de kerstviering en de zogenaamde 'stille hulp'.

De eigen doel- en avondmaal collectes in 2022 zijn onder punt 6 nader gespecificeerd.

In 2022 is het digitaal collecteren verder uitgebreid. De QR-code (Quick Response-code) is ingevoerd op de wekelijkse zondagsbrief, op de kerkelijke website en op stickers in de kerk. Men kan ook rechtstreeks doneren via de speciale app "APPOSTEL". Van de diverse digitale mogelijkheden wordt al door veel gemeenteleden-gebruik gemaakt.

Diensten

Mede als gevolg van de coronacrisis kreeg de wijze van collecteren een andere vorm. Er wordt alleen gecollecteerd bij de uitgang van de kerk om contactmomenten te vermijden.

Ook voor de viering van het avondmaal moest in verband met de coronacrisis een nieuwe procedure worden geschreven en uitgevoerd en worden aangepast aan de coronaregels van het moment. Besloten is het drinken uit één grote beker niet te laten terugkeren in deze diensten vanwege de hygiëne. Het avondmaal vindt weer lopend plaats. Voor gebruik van wijn en druivensap worden kleine plastic weggooi bekertjes gebruikt.

Er vonden 5 avondmaal diensten plaats, waaronder één op witte donderdag.

De simultane viering van het avondmaal in De Meander en Dianthus is vanwege gebrek aan belangstelling beëindigd. De mogelijkheid voor een parallelle viering thuis is overwogen en een reële optie, maar vanwege de belasting voor de diakenen wordt hiermee terughoudend omgegaan. Wel bleef er de mogelijkheid om per auto te worden opgehaald om de diensten in de kerk bij te wonen. Hiervan werd zeer beperkt gebruik gemaakt.

Het Werelddiaconaat werd in twee diensten onder de aandacht van de gemeente gebracht en de ZWO-commissie participeerde in de 40-dagentijd in de liturgie in de ondersteuning van een Nederlandse Predikant en zijn werk aan de opleiding voor christelijke predikanten in Libanon.

Kaarten ter bemoediging

De diaconie verzorgde ook dit jaar weer tijdens de kerkdiensten de kaarten ter bemoediging en als blijk van medeleven bij ziekte en verdriet. Via deze kaarten kan de gemeente de zorg voor elkaar tot uitdrukking brengen en worden de voorbeden in de eredienst concreet zichtbaar.

3. Gemeentediaconaat

Vrijdagmorgeninloop

Al enkele jaren is er iedere vrijdagmorgen tussen 10:00 en 11:30 uur een laagdrempelige 'Open Kerk' toegankelijk voor iedereen. Er is koffie of thee en de gelegenheid een praatje te maken met andere bezoekers. Naast een kern van vaste bezoekers zijn er ook ambulante bezoekers. De doelstelling is oog hebben voor elkaar. Er is door de open structuur van de kerk ook vaak contact met andere werkgroepen binnen de kerk en regelmatig maakten bezoekers gebruik van de gelegenheid om de boekenkamer te bezoeken. Ook is de kerkzaal op vrijdagmorgen geopend voor contact met een pastoraal medewerker, geïnitieerd door de pastorale raad. In de kerkzaal kan men bij het liturgisch centrum de stilte zoeken of een kaarsje aansteken. We zijn verheugd, dat de beperkingen voor deze vrijdagmorgeninloop zijn opgeheven en dat deze vanaf begin maart 2022 weer goed wordt bezocht.

Ouderen

Vanuit de diaconie wordt extra aandacht besteed aan het bezoekwerk onder ouderen. Hiervoor zijn vier diakenen betrokken bij de pastorale wijkteams.

In december is er een adventskalender en een elektrisch waxinelichtje bezorgd.

De jaarlijkse kerstmiddag voor ouderen in onze kerk, georganiseerd in samenwerking met de RK Parochie St. Joseph, kon dit jaar weer doorgang vinden en werd goed bezocht. Onze predikant Laura hield een inleiding en onze cantorij leverde een bijdrage.

Gemeentelunches

Op initiatief van een voormalig- en een zittende diaken worden jaarlijks één of twee lunches – georganiseerd - waaronder de inmiddels klassieke snertlunch. De lunches, die steeds door circa 70 gemeenteleden worden bezocht, leveren een mooie gelegenheid om elkaar informeel te ontmoeten en zo de samenhang in de gemeente te bevorderen.

Paaskaart gemeentebreed

Alle ca.700 adressen van onze kerkelijke gemeente ontvingen rond Pasen een kaart met bemoedigende tekst in verband met de terugkeer naar 'normaal'. Jongeren in Actie waren betrokken bij de bezorging. Zij ontvingen voor hun project een bijdrage van de diaconie.

Armoedevraagstuk

Omdat de inzet voor 'stille hulp' in onze eigen gemeente beperkt blijft, hebben we enkele jaren geleden besloten om onze steun te richten op bestaande initiatieven, zoals de Stichting Zuidplas Helpt en de lokale en Rotterdamse voedsel- en kledingbanken.

Kledingbanken

In het voorjaar in de week van de Bidstond voor gewas en arbeid hield de diaconie weer een kledinginzameling. Hierbij werd samengewerkt met de Stichting Koffie EnZo (Lokaal) die tijdens de inzameling kleding voor kinderen konden uitzoeken.

Voedselbanken

In verband met een kritischer houding van de NVWA (Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit) m.b.t. houdbaarheidsdata werd het moeilijker om voedsel aan te bieden. Wel blijft er meer behoefte aan non-food artikelen. In de week van de dankdag voor gewas en arbeid werd een actie gehouden voor voedselbanken met een goede opbrengst. Het voedsel werd verdeeld over de lokale Voedselbank – voor personen die nog in de toelatingsfase waren - en de landelijk georiënteerde Rotterdamse Voedselbank.

Met betrekking tot de lokale voedselbank, die afhankelijk is van giften, is er nauwe samenwerking met de diaconie van de RK Parochiekerk St. Joseph.

Financiële ondersteuning

In december 2022 werden ten laste van de ontvangen energietoeslaggeden aan diverse personen binnen en buiten de *kerkelijke gemeente voor in totaal aan €2.200 boodschappen tegoedbonnen uitgereikt, te besteden bij een lokale supermarkt. Daarnaast is - eveneens ten laste van deze ontvangen gelden – voor in totaal €600 aan financiële ondersteuning verleend.*

In 2022 is er door de diaconie financieel (deels) in voorzien dat een gemeentelid kon deelnemen aan één van de diaconale vakantieweken.

4. Lokaal diaconaat

Vluchtelingenwerk

De diaken voor het vluchtelingenwerk heeft regelmatig contact met een Eritrees gezin dat in het afgelopen jaar werd ondersteund met praktische hulp en financieel.

Stichting ZO!

De diaconie is regelmatig in contact met de gemeentelijke Stichting ZO! (Zuidplas Ondersteunt), onder meer waar het gaat over armoedebestrijding en budgetmaatje. In 2022 waren er diverse onderlinge contacten, onder meer in verband met de kleding- en voedselinzamelacties.

Diaconaal Platform Zuidplas / Opvang Oekraïners

Vanaf 2021 kwam een hernieuwde samenwerking tot stand tussen de Stichting ZO! en de kerken in Nieuwerkerk in een Diaconaal Maatschappelijk Platform Nieuwerkerk. Op verzoek van onze diaconie ligt het initiatief tot organisatie en vergaderingen nu bij de Stichting ZO! met name vanwege de dreiging dat er bij bestuurswisselingen binnen de diaconieën geen continuïteit is. In 2022 werd tweemaal fysiek vergaderd en enkele keren middels een videoconferentie, die werden bijgewoond door de mainstream kerken in de Gemeente Zuidplas. Dit lijkt blijvend. De Stichting ZO! levert kennis, informatie en sprekers tijdens vergaderingen en de kerken delen informatie over hun acties en wensen. Hierdoor is intussen een goed werkend informatienetwerk ontstaan. Afsproken is om driemaal per jaar samen te komen. Aan de inrichting van het gebouw voor de opvang Oekraïners is door de diaconie bijgedragen aan de aanschaf van onder meer een afwasmachine.

Energiearmoede

De diaconieën van de gezamenlijke kerken in de Gemeente Zuidplas en de Stichting Zuidplas Helpt hielden een gezamenlijke financiële inzameling om armoede ontstaan door de hoge energieprijzen te compenseren. Men kon - een deel van - de ontvangen energietoeslag doneren. Onze gemeente bracht ruim € 7.300,- bijeen, waarvan in 2022 € 3.000 is besteed aan armoede binnen onze (burgerlijke) gemeente. In totaal werd ongeveer € 20.000,- bijeengebracht. Dit is ter vrije besteding naar het oordeel van de betrokken inzamelaars. Er wordt per inzamelende organisatie een bedrag in reserve gehouden om de eventuele nood gedurende 2023 te kunnen lenigen. De coördinatie van de verdeling ligt bij de stichting 'Zuidplas Helpt.'

Kerstmiddag 2^e kerstdag

De laatste jaren wordt op 2^e Kerstdag voor iedere bewoner een samenzijn georganiseerd in een kerk in Nieuwerkerk aan den IJssel. De bedoeling is om warmte, gezelligheid en zingeving aan te reiken aan een ieder, kerkelijk betrokken of niet, die daar behoefte aan heeft. Leden van onze kerk en diaconie waren aanwezig en/of betrokken gedurende deze middag. Er is een min of meer vaste groep van vrijwilligers uit verschillende kerken betrokken bij dit mooie en zinvolle werk, waarin alle kerken vertegenwoordigd zijn alsmede de ouderenbond PCOB. Deze middag vond in 2022 plaats in de Nieuwe Kerk onder meer met een lunch.

Kerstkaarten maken

Op initiatief van een voormalig diaken werden mooie kerstkaarten ingezameld. Na een oproep kregen deze kerstkaarten een metamorfose naar een nieuwe kerstkaart. Deze kaarten werden gebruikt om een kersttentie aan te bieden aan ouderen en de in Nieuwerkerk opgevangen Oekraïners. Ook de Oekraïense kinderen ontvingen een mooie kaart. Zij kregen ook kaarten om zelf te verzenden.

5. Landelijk en wereldwijd

Kaarten gedetineerden

Er werden in 2022 weer kaarten naar gedetineerden verzonden, ondertekend en voorzien van een tekst door gemeenteleden. De coördinatie verliep dit jaar via de PKN.

ZWO

Voor het taakgebied van zending, werelddiaconaat en ontwikkelingssamenwerking is een afzonderlijke commissie actief die zorg draagt voor de fondswerving, de selectie van projecten en de bevordering van de betrokkenheid van de gemeente bij de ZWO-projecten, onder meer tijdens de 40 dagen voor Pasen. De verbinding tussen het college van diakenen en de commissie werd verzorgd door de ZWO-diaken.

In 2022 was het projectdoel de Near East School of Theology (NEST) in Beiroet. Aan dit instituut, mogelijk gemaakt door Kerk in Actie zijn Wilbert van Saane en zijn vrouw verbonden. Voor het ZWO-NEST project werd in 2022 € 11.800,- bijeengebracht en afgedragen aan Kerk in Actie.

Landelijke Diaconale Dag

De Landelijke Diaconale Dag in november in Gouda werd door de meeste diakenen bezocht en was zeer inspirerend. Er werd deelgenomen aan verschillende workshops waaraan in onze gemeente nader aandacht zal worden besteed. Onder meer aan de 'groene kerk'. De diakenen ontvingen een aantal gevouwen dozen, met een opschrift van voedselwaren, waarmee de doos gevuld kon worden om uit te reiken. In februari 2023 konden 32 dozen worden overdragen aan de lokale Voedselbank.

6. Financiën

In de geïntegreerde jaarrekening van de diaconie en ZWO-commissie wordt financiële verantwoording afgelegd aan de gemeente.

In vergelijking met 2021 kwamen de totale diaconale vrij te besteden inkomsten in 2022 bijna € 800 hoger uit.

Het gecombineerde exploitatieresultaat van de ZWO/diaconie over 2022 bedroeg €240 negatief en is ten laste van de algemene reserve gebracht.

Het saldo van deze vermogensreserve is noodzakelijk om in voorkomende spoedgevallen giften en/of renteloze leningen te kunnen verstrekken.

In 2022 zijn speciale acties gehouden ten behoeve energietoeslag en voedselbank. Deze acties brachten ruim €7.300 resp. ruim €3.600 op.

Het deel van de bijdragen dat in 2022 nog niet is besteed is opgenomen onder de kortlopende schulden. Aanwending zal in 2023 plaatsvinden.

Naast de bestemmingen voor de landelijke afdracht collectes, in totaal €4.155, ondersteunde de diaconie in 2022 ook de volgende doelen via eigen doelcollectes, avondmaalcollectes of giften:

➤ De Glind	€ 229
➤ Oekraïne	€ 1.180
➤ Noodhulp Pakistan	€ 565
➤ Max maakt mogelijk	€ 234

De bestemming van het oorspronkelijke gecombineerde positieve exploitatieresultaat van ZWO/Diaconie over 2022, groot €3.160, is in 2023 tot een bedrag van €3.400 aangewend voor diverse (diaconale) doelen en is in de jaarrekening opgenomen onder de kortlopende schulden.

Het resterende deel van het exploitatieresultaat ten bedrage van €240 is ten laste gebracht van de Algemene reserve.

De verdeling van genoemde €3.400 is als volgt:

- Stichting Mision Timoteo €250
- Stichting Exodus Nederland €350
- Hospice IJsselhuis €500
- Stichting Jarige Job €250
- Diaconaal Centrum Pauluskerk €500
- Wijkpastoraat Rotterdam West €350
- Stichting Vergeten Kind €350
- Stichting Leergeld Hollandsche IJssel €350
- Stichting Camino €500

De afdracht van bovengenoemde bedragen heeft in 2023 plaats gevonden.

Telcommissie

Binnen de telcommissie, die bestaat uit 4 leden onder leiding van een diaken, vond in 2022 geen personele wisseling plaats. In toenemende mate neemt het elektronisch geldverkeer toe en de fysieke geldstroom af. De bankkosten om geld te storten nemen toe en bankbiljetten en muntgeld kunnen niet op één private locatie worden gestort. Door het aantal stortingen te beperken konden de stortingskosten zo laag mogelijk worden gehouden.

College van Diakenen, mei 2023.